

فهرست مطالب

مقدمه	۱۱
فصل اول: تعاریف؛ مفاهیم؛ اصول؛ مبنا و چرایی رعایت قواعد موجد حق	۱۵
مبحث اول: مبناى حقوق	۱۵
گفتار اول: مکتبهای آرمانی و طبیعی	۱۸
بند اول: مفهوم حقوق فطری	۱۸
بند دوم: تحولات مکتبهای آرمانی و طبیعی	۱۹
الف: عصر مذهبی	۲۰
ب: خردگرایی	۲۱
ج: عصر تجربی	۲۲
گفتار دوم: مکتب تاریخی و تحقیقی	۲۶
بند اول: اوصاف مشترک این مکتبها	۲۶
بند دوم: مکتب تاریخی	۲۶
بند سوم: مکتبهای تحقیقی	۲۷
الف: مکتب تحقیقی اجتماعی	۲۷
ب: مکتب تحقیقی دولتی حقوقی	۲۷
گفتار سوم: مبناى روانشناسى حقوق (روانشناسى حقوقى)	۲۸
گفتار چهارم: حقوق طبیعی و واقع گرایی حقوقی؛ دو نظریه در مورد رای	۳۲
گفتار پنجم: نتیجه؛ تمییز مبناى مستقیم حقوق	۴۲
مبحث دوم: هدف قواعد حقوق	۴۴
گفتار اول: مکتب اصالت فرد	۴۵
گفتار دوم: مکتب اصالت اجتماع	۴۵
گفتار سوم: نتیجه ی بحث	۴۶
مبحث سوم: مفهوم و منابع حق	۴۷
گفتار اول: مبنا و جوهر حق	۴۷
گفتار دوم: تعریف حق و دین و تکلیف	۴۹
گفتار سوم: حق و حکم	۵۱
بند اول: مفهوم	۵۱
بند دوم: تحلیل بحث	۵۲
بند سوم: نتیجه	۵۳
گفتار چهارم: تعریف و اوصاف قاعده ی حقوقی	۵۳
بند اول: قاعده ی حقوقی الزام آور است	۵۴

۶ □ الزام مرجع داوری به رعایت قواعد موجد حق

- بند دوم: رعایت قاعده ی حقوقی از طرف دولت تضمین شده است.(حقوق و ضمانت اجرا)..... ۵۴
- بند سوم: قاعده ی حقوقی کلی و عمومی است ۵۴
- بند چهارم: حقوق نظامی است اجتماعی ۵۵
- گفتار پنجم: قواعد موجد حق چیست؟ ۵۵
- بند اول: توضیح و تبیین ۵۵
- بند دوم: مقایسه ی قوانین موجد حق و قوانین تشریفاتی ۵۷
- بند سوم: نقش قواعد شکلی و ماهوی در قوانین موجد حق ۵۸
- بند چهارم: قواعد موجد حق و داوری ۵۸
- الف: دکترین ۵۹
- ب: رویه ی قضایی ۶۱
- گفتار ششم: منابع حقوق ۶۲
- الف: بررسی معاهدات بین المللی ۶۳
- ب: درجه های اجبار ناشی از قانون ۶۳
- ج: قوانین امری و تکمیلی ۶۵
- د: تمیز قوانین امری و تکمیلی؛ مفهوم نظم عمومی ۶۶
- بند دوم: منابع معتبر اسلامیتاوی معتبر و اصول حقوقی؛ عرف و عادت ۶۷
- بند سوم: دکترین ۶۸
- بند چهارم: رویه ی قضایی.... آرای وحدت رویه(در حکم قانون) / آرای دادگاه ها ۶۸
- الف: رویه ی قضایی؛ معنای عام معنای خاص ۶۸
- ب: آرای وحدت رویه قضایی ۷۱
- مبحث چهارم: تفسیر قواعد حقوق ۷۲
- گفتار اول: لزوم و اهمیت تفسیر قانون ۷۲
- گفتار دوم: انواع تفسیر ۷۴
- بند اول: تفسیر قانونی ۷۴
- بند دوم: تفسیر قضایی ۷۵
- بند سوم: تفسیر شخصی ۷۵
- گفتار سوم: مبانی تفسیر قانون ۷۶
- بند اول: مکتب تفسیر لفظی یا تحلیلی ۷۷
- بند دوم: مکتب تحقیق علمی آزاد ۷۷
- بند سوم: نتیجه ۷۹
- فصل دوم: داوری و قواعد موجد حق** ۸۱
- مبحث اول: تاریخچه، مفهوم، محاسن و معایب داوری ۸۱

فهرست مطالب □ ۷

۸۱	گفتار اول: تاریخچه داوری
۸۳	گفتار دوم: قانون آیین دادرسی مدنی و قانون داوری تجاری بین المللی:
۸۳	گفتار سوم: مفهوم داوری
۸۳	بند اول: تعریف لغوی داوری
۸۵	بند دوم: تعریف اصطلاحی داوری
۸۷	بند سوم: داوری و اصطلاحات مشابه
۸۷	الف: داوری و کارشناسی
۸۷	ب: داوری و میانجیگری (سازش دادن)
۸۸	ج: داوری و دادرسی دولتی
۸۹	گفتار چهارم: محاسن داوری
۸۹	بند دوم: سرعت رسیدگی داوران
۸۹	بند سوم: رازداری داوران
۹۰	بند چهارم: تخصص و تبحر داوران در موضوع مورد اختلاف
۹۰	گفتار پنجم: معایب داوری
۹۰	بند اول: عدم دقت و احساس مسئولیت داوران
۹۱	بند دوم: پیچیدگی طرق شکایت از آرای داوری
۹۱	بند سوم: عدم استدلال در رأی داوری
۹۱	بند چهارم: هزینه زیاد داوری
۹۲	مبحث دوم: انواع داوری در حقوق ایران
۹۲	گفتار اول: داوری اختیاری
۹۲	بند اول: انواع داوری اختیاری
۹۲	بند دوم: محدودیتها و حدود اختیار طرفین در ارجاع امر به داوری
۹۳	گفتار دوم: داوری اجباری
۹۵	مبحث سوم: قرارداد و موافقت نامه داوری
۹۵	گفتار اول: تعریف و معرفی بحث
۹۸	گفتار دوم: شرایط شکلی و ماهوی اعتبار موافقتنامه داوری
۹۸	بند اول: شرایط شکلی
۹۹	بند دوم: شرایط ماهوی
۹۹	الف: اهلیت
۱۰۲	ب: داوری پذیر بودن موضوع
۱۰۶	مبحث چهارم: مداخله محاکم دولتی در روند داوری
۱۰۶	گفتار اول: دخالت دادگاه در اداره ی داوری
۱۰۶	بند اول: دخالت دادگاه در درخواست تعیین داور
۱۰۷	بند دوم: مداخله جهت رسیدگی به دعوی اعتبار موافقتنامه داوری

۸ □ الزام مرجع داوری به رعایت قواعد موجد حق

- بند سوم: دخالت دادگاه در درخواست ابلاغ رأی داوری ۱۰۷
- بند چهارم: دخالت دادگاه در درخواست اجرای رأی داوری ۱۰۸
- گفتار دوم: دخالت دادگاه در دعوی ابطال رأی داوری ۱۱۰
- مبحث پنجم: رای داور و حدود و صنور آن: ۱۱۳
- گفتار اول: آیا رای داور باید مستند به قانون باشد؟ ۱۱۳
- گفتار دوم: بررسی داوری‌های بین المللی ۱۱۴
- بند اول قانون حاکم بر آیین رسیدگی داوری ۱۱۵
- بند دوم: قانون حاکم بر ماهیت داوری ۱۱۶
- الف: سیستم تعیین قانون حاکم به موجب قاعده ی حل تعارض کشور محل داوری ۱۱۷
- ب: سیستم آزادی داور ۱۱۸
- ج: سیستم حل مساله با تعیین محل رابطه ی حقوقی ۱۱۹
- د: نظریه ی اعمال حقوق بین الملل ۱۲۰
- ه: بررسی قانون داوری تجاری بین المللی ایران ۱۲۰
- و: آیا طرفین می توانند به جای اینکه قانون یک کشور خاص را حاکم کنند قواعد فراملی بازرگانی را بر ماهیت دعوی خودشان حاکم کنند؟ ۱۲۱
- ی: آیا طرفین می توانند قانون کشوری را بر ماهیت دعوا حاکم کنند که آن کشور هیچ ارتباطی با موضوع ندارد؟ ۱۲۱
- ص: اگر بین زمان انعقاد قرارداد تا زمان بروز اختلاف مدت زیادی سپری شده و قانون حاکم بر قرارداد توسط دولتی که قانون آن کشور حاکم شده تغییراتی بکند داور باید کدام قانون را اجرا کند؟ ۱۲۳
- ض: نظریه مخصوص قراردادهای دولتی در تعیین قانون حاکم بر ماهیت دعوی داوری ۱۲۴
- ط: طرح چند سوال در خصوص قانون داوری تجاری بین المللی ایران ۱۲۴
- ظ: مزایای قانون داوری تجاری بین المللی نسبت به سایر قوانین از جمله قانون آیین دادرسی مدنی؛ در رابطه با قواعد موجد حق ۱۲۵
- ن: قانون حاکم بر ماهیت دعوا در پاره ای از متون و مقررات راجع به داوری بازرگانی بین المللی ۱۲۶
- مبحث ششم: نوع شکایت از رای داور و جهات آن ۱۳۴
- گفتار اول: نوع شکایت ۱۳۴
- گفتار دوم: جهات شکایت محکوم علیه از رای داور ۱۳۵
- بند اول: انحصاری نبودن جهات شکایت از رای داور: ۱۳۵
- بند دوم: محدود نبودن مهلت شکایت از رای داور / اعتبار اجرایی رای داور ۱۳۶
- الف: تفسیر قانون با قانون ۱۳۷

۱۰ □ الزام مرجع داوری به رعایت قواعد موجد حق

- بند اول: شرح مسئله ۱۷۶
- بند دوم: رویه ی قضایی ۱۷۸
- بند سوم: آیا تشکیل جلسه ی داوری تکلیف داور و از اصول دادرسی مییاشد؟ ۱۸۰
- بند چهارم: بررسی نقش ارجاع یا عدم ارجاع امر به کارشناس توسط داور؛ در اعتبار رای ۱۸۱
- الف: بررسی و دکترین ۱۸۱
- ب: رویه ی قضایی ۱۸۳
- بند پنجم: نقش و اهمیت استماع شهادت شهود توسط داور ۱۸۶
- بند ششم: اختیارات داور در بررسی ادله ۱۸۷
- بند هفتم: استناد به علم شخصی توسط داور ۱۸۹
- بند هشتم: سخنی پیرامون تاثیر طریق ابلاغ رای داور ۱۹۰
- مبحث یازدهم: بررسی امکان توسعه یا تضییق دایره ی نظارت دادگاه بر رای داور ۱۹۲
- گفتار اول: توسعه ی اختیار دادگاه ۱۹۲
- گفتار دوم: تضییق اختیارات دادگاه ۱۹۳
- مبحث دوازدهم: داوری براساس انصاف/داوری بااختیار صلح؛ و الزام داور به رعایت قواعد موجد حق ۱۹۴
- گفتار اول: داوری بر اساس انصاف ۱۹۴
- گفتار دوم: داوری با اختیار صلح ۱۹۸
- گفتار سوم: چگونگی احراز وجود شرط داوری از طریق انصاف ۲۰۱
- مبحث سیزدهم: آیین شکایت از رای داوری ۲۰۲
- گفتار اول: مهلت شکایت؛ طرفین؛ و مرجع آن ۲۰۲
- گفتار دوم: عنوان خواسته در شکایت از رای داوری ۲۰۳
- مبحث چهاردهم: اثر شکایت از رای داوری ۲۰۷
- نتیجه و جمع بندی** ۲۰۹
- ضمائم** ۲۲۱
- از قانون آیین دادرسی مدنی ۲۲۱
- قانون داوری تجاری بین المللی ۲۲۸
- منابع و مأخذ** ۲۴۱